

1. Kahe Euroopa Liidu riigi kõrgeim mäetipp kannab täpselt sama nime. Ja mitte tõlkes (näiteks Suur Munamägi vs Great Egg Hill), vaid ka kirjpildis on sama. Mis riikidega on tegemist?

2. Kui kellelgi peaks teiste inimeste seltskonnas viibides esile (peale) tulema eruktatsioon, siis tema peale kindlasti hea pilguga ei vaadata. Samas on õllejoomise käigus eruktatsiooni meeldiv kogeda. Mis on eruktatsioon?

3. Vähesed teavad, et see isik oli 1980. aastate algul noor lootustandev luuletaja. Ta avaldas oma värse ajalehes Edasi ja kohtus lugejatega. Nagu ikka, luuletas noor poeet päikesest, tähtedest taevas, linnulaulust ja kaselõhnast. Erilist tähelepanu väärib aga tema "Ood matemaatikale". Siin on juba aimata tulevast juristi, kes kirjutab paberile sõnad "õnne põhiseadus". Tõsi, hiljem kaotas Eesti ühe luuletaja, sai see-eest aga ühe miljonäri (kuulunud korduvalt Äripäeva poolt koostatava rikaste edetabeli TOP 50-sse). Kellest jutt?

Ood matemaatikale

*Kui olin väike, rääkis mulle isa,
et matemaatika on teaduste teadus
ja sellest teadusest mul täielikult piisab,
et avastada õnne põhiseadus.*

*Kuid matemaatika nii lugupeetav maine
ei kehti vist, kui ta on kooliaine.*

*Kui olin väike, tundsin elu hästi:
kui ükskordüks, kui ruutjuur neljast – kaks.
Mul näis, see seadus on ümbritseva headus,
mis soe on, on ilus, hea ja paks.*

*Nüüd sada valemit on salvestand mu aju,
kuid õnne valem minevikku vajub,
õrn lootus siiski väsind mõistust paitab –
trigonomeetria ehk teda leida aitab.*

*Las selle lootusega lõpebki mu ood. –
Mõrk traditsioon, mis oodilt nõuab "oo-d".*

4. 2011. aastal jooksis keenlane Geoffrey Mutai maratonis kõigi aegade parima aja 2:03.02, kuid seda ei kinnitatud maailmarekordiks. Kus ta selle tulemuse jooksis ja miks rekordit ei kinnitatud? Ühe õige eest saab 1 punkti.

5. Nimetage helilooja.

6. Eesti Vabariigi Valitsuse liikmeteks on erinevatel aegadel olnud 20 naisministrit (osad neist ka mitu korda). Nimetage palun need 3 naisministrit, kes on kas tagasi astunud või tagandatud ametist (2 õiget = 1 punkt).

7. Juuresolevatel pildidel oleva saare pindala on 20,2 km², elanikke umbes 5000. Ühendust saarega peetakse meritsi, kuid kaguosas asub ka lennuväli, mida kasutatakse peamiselt suveperioodil. Saare lõunaosas asuv Küülikurand (Rabbit Beach) tunnistati TripAdvisor.com poolt 2013 aasta maailma parimaks rannaks. Viimastel aastatel on saar aeg ajalt kerkinud meedia teravdatud tähelepanu alla. Mis saar?

8. Pildidel on Pisa toomkirik koos kõigile tuntud viltuse torniga. Esiplaanil asub aga hoone, mille nimetust tahame teada. Nimetus tuleneb kreekakeelsest sõnast, mis algselt tähendas „basseini“. See on ümmarguse või hulknurkse põhiplaani ristimiskirik või -kabel, mille keskel asub ristimisbassein. Hakati rajama alates 4. sajandist. Ehitati tavaliselt piiskopikirikute kõrvale, harvem külge. Eesti ainus taoline rajatis asub Haapsalu piiskopilinnuse toomkiriku lõunaküljel. Mis hoone või rajatis?

9. Selle ettevõtte ajalugu algab 1853 Prantsusmaal asutatud viina- ja džinnivabrikuga. 1901 jagati tollaegsed 7 tehas 3 perekonna vahel. 1926 tõi ettevõtte turule esimesed konserveeritud herned. 1957 segas ta herned ja porgandid, tabades sellega kümnesse. Firma on 30% turuosaga liider Euroopa konserveeritud köögiviljade turul ja teine külmutatud köögiviljade sektoris, hõlmates 11% turust. Grupi ettevõtetes 22-s riigis ning 28-s tööstusvõrgus töötab kokku 5200 töötajat. Mis firma?

10. Ta sündis 1939 Transilvaanias, sellest tulenevalt on ta hüüdnimi “Krahv Dracula“. Sportlasena osales 1964 aasta olümpiamängudel Rumeenia jäähokimeeskonnas, pärast seda vahetas spordiala ja sai kuulsaks ühel teisel alal, valiti 2013 kuulsuste halli. 1998 valiti ta Rumeenia olümpiakomitee presidendiks. 1990 asutas Rumeenia esimese erapanga, käesoleval hetkel peetakse teda Rumeenia rikkaimaks meheks, kelle vara väärtus on hinnanguliselt 1,6 miljardit eurot. Kes?

11. Küsitava toiduaine nimi tähendab tõlkes “preestri kägistaja” ning ühe legendi kohaselt tekkis nimi seeläbi, et koduperenaised maksid talaariga härradele maarenti söömaaegadega, mis pani prouade abikaasad soovima, et õgijaid lämbuksid. Vahest levinuim ja kõige loomulikum tundub aga põhjendus, et aplad preestrid õgisid seda sellise hooga, et kippusid lämbuma. Mis toiduaine?

12. Küsitava, Kielis 1974. aastal sündinud isiku ema neiupõlvenimi oli Miettinen, kes abiellus alkohoolikuks osutunud sakslasega. Isik kasvas kehvades tingimustes, hoolimata sellest, et mehest lahutanud ema rabas kokana pikk päevi. Koolipingi nühkimine isikule väga ei istunud, kuna vaimustus infotehnoloogia võimalustest. Mõnede arvates kriminaalne isik on nüüdseks aastaid tegutsenud ettevõtluses ning tema hetke tuntuim ettevõtmine kannab sama nime, mis oli aastaid tagasi Eestis hingusele läinud veebiportaalil. Mis nime all tuntakse isikut ning tema praegust ettevõtmist (1 õige annab 1 punkti)?

13. Lihhenoloogide kõnepruugis koosneb küsitav mükobiondist ja fotobiondist. Esmakirjeldaja Schwendeneri kujutluses on nende suhted kui suhted „peremehe“ ning „orja“ vahel: fotobiont autotroofse organismina valmistab toitaineid, mida heterotroofne mükobiont omastab. Tänapäevaks on Schwendeneri seisukoht saanud valitsevaks, ehkki vaieldakse, kas suhted partnerite vahel ikka on nii ühepoolsed. Pigem eelistatakse kõnelda tasakaalustatud ehk kontrollitud parasitismist või mutualistlikust, mõlemale partnerile kasulikust kooslust. Millest või kellest on jutt?

14. Kunstnik (eluaastad 1859-1891)?

15. Küsime nobelisti, kelle eesti keeleski ilmunud romaanist „Lõbu laialt” (tõlkinud Hermann Sau, Kupar 1995) pärineb järgmine tsitaat:

„Mees marsib sisse tema perse, naine lööb näo vastu vanniserva ära ning karjatab uuesti. Mees seab end sisse pikemaks viibimiseks oma pisikeses piloodikantslis. Ise on ta ehk juba oma jao saanudki, aga riist rändab ikka veel isepäiselt karilt karile. Selline sukeldub sitta nagu mõni teine merre, paneb spetsiaalse pumba sisse ning püsib hiigelsuure mäe taga, kuni on oma tolmukoti lõpuni tühendanud.”

16. See hoone on esimesi kivist valmistatud ehitisi selles linnas. Riigi valitseja lasi hoone ehitada oma suurele, poola juurtega sõbrale ning „paremale käele“ (1673...1729), kes oli ka linna esimene kuberner. 1981 avatud külastajatele. Millisest hoonest tehtud fotosid näete?

17. 05.04.1997 tegi Mart Poom mälestusväärse debüüdi Derby County ridades, kui Old Traffordil alistati 3:2 tulevane meister Manchester United. Samas mängus tegi „oinaste“ ridades veel võimsama Premier League debüüdi 20-aastane jalgpallur, viies oma meeskonna 2:0 ette. Tema löödud värav valiti klubi 125. aastapäeva tähistamisel fännide poolt klubi ajaloo parimaks. Derbyst lahkumise järel mängis Inglismaal veel 1999-2000 West Ham Unitedis ja 2000-2004 Manchester Citys. Klubikarjääri lõpetas 2007 Chicago Fires. Oma riigi koondises pidas aastatel 1996-2008 kokku 73 mängu, lüües neis 45 väravat. Oma kolmest MM finaaltorniiri väravast esimese lõi 2002 Brasiilia vastu, ülejäänud kaks 2006 turniiri avamängus Jens Lehmanni selja taha. Kes?

18. Juuresolevatel piltidel on maailmas esimene sellele pühendatud mälestusmärk, mis asub Edmontoni raekoja kõrval ja avati 1983. Praeguseks on neid mälestusmärke kümneid, kui mitte sadu. Millele pühendatud mälestusmärk on piltidel?

19. Kangelased filmilinal tavaliselt ei sure, aga isegi Bruce Willis või täpsemalt tema mängitud tegelane on koguni 11 korda surma saanud. Hollywoodi filmide teenekaim surija on aga üks inglise näitleja, kes oma erinevates rollides on koguni 40 korda surnud. Tegelikult mees ise veel elab ja saab kahe nädala pärast 74-aastaseks. Üks tema tuntuim surm on näiteks filmis Alien (Tulnukas), kus tema sees koorunud elukas lõunasöögi ajal kehast välja tuleb ja mehe tapab. Peaosa mängis teenekas surija George Orwelli teose „1984“ filmiversioonis. Kes on see näitleja, kelle nimi ka pisut vihjab võimalusele surma saada?

20. Küsime ansamblit, kellelt kuulete lugu 2004. aasta debüütplaadilt Must apelsin. Vihjeks veel, et laulja oli Kenderi paremaks käeks Sirbi vahepealsel ülevõtmisel ja trumme mängib tema isa, tuntud isik teises valdkonnas.

21. Esimestel tegevusaastatel oli küsitavas Eesti ettevõttes 464 töötajat, kellest 380 olid töölised. Tehase avamisaastat varjutas toodangu madal hind maailmaturgudel, kuid järgmisel aastal, peale II maailmasõja algust hakkas hind tõusma ning suudeti võita uusi turge, näiteks USA-s, Bulgaarias, Lätis, Taanis, Belgias ning ettevõtte suutis olla kasumlik. Punavõimu esindajad tõstsid 1940. aastal tehast üle võttes esile selle "äärmist puhtust". Ettevõtte töötab tänase päevani ning ekspordib toodangut üle 50 maailma riiki, näiteks Egiptusesse, Indoneesiasse, Mehhikosse ja mujale. Mis ettevõttega on tegu?

22. Alanud aasta linnuks Eestis on kuulutatud jäälind, kes on järjekorras 20. Kas mäletate, kes oli Eesti esimeseks aasta linnuks 1995? Ta on ruiklaste sugukonda kuuluv, rästast veidi suurem pruunika sulestikuga öise eluviisiga lind. Eestis üsna tavaline. Lääne-Euroopas teatud põhjusel väiksearvuline ja ohustatud liik. Saabub talvituspaikadest Aafrikast Eestisse umbes mai keskel. Kurnas on tavaliselt 9...10 poega, kes väga kiiresti asuvad iseseisvalt toitu otsima. Lõunasse lendab varakult, augusti lõpus. Häält teeb ainult isaslind. Emaslind on „tumm“. Tal ei olekski aega „laulda“, sest tõenäoliselt saab üks emane lühikese suve jooksul maha kahe pesakonna poegadega. Huvitav on see, et aasta pärast Eestit valisid selle linnu aasta linnuks ka Läti ja Venemaa. Kes?

23. Küsitav termin tähistab seda osa alkoholist, mis viski valmistamise ajal destillaadi küpsemisel tammevaadist aurustub. Harilikult on see (TÜs Tõnu Sootsi poolt kaitstud magistritöö põhjal) Briti saartel 2%, mis on ka Ühendkuningriigi tolliameti lubatud määr. Toomas Tiivel „Viskimaailma teejuhise“ annab hulgak 3%. Soojas ja niiskes kliimas võib aurustuv kogus olla isegi kuni 12%. Terminiga sama pealkirja kannab vanameister Ken Loachi poolt 2012 vändatud kelmikomöödia, mis Eestiski kinodes jooksnud. Termin või filmi pealkiri? Võib kirjutada kas inglise või eesti keeles.

24. Lennusadama vesilennukite angaaride taastamine sai 2012 Eesti Betooniühingu tunnustuse „Aasta betoonehitis 2012“. Rahvusvahelise tunnustuse sai angaaride taastamine eelmisel aastal, kui küsitava organisatsiooni kongressil Ateenas anti üle üks Euroopa kultuuriväärtuste kaitsmise ja säilitamise (hoonete/rajatiste taastamise) peaaahinnast., mis on Euroopa muinsuskaitse katusorganisatsioon, loodi 1963 ning selle presidendiks on Placido Domingo. Millist nime kannab organisatsioon, mille Grand Prix sai Lennusadam? Küsitava nime meeldetuletamisel võiks abiks olla mõtlemine organiseeritud kuritegevusele.

25. Vastavalt Saksamaa Liitvabariigi autoriõiguse seadusele on kirjandusteos autoriõigusega kaitstud 70 aastat pärast autori surma. Seega aeguvad Adolf Hitleri Mein Kampf'i autoriõigused järgmisel aastal. Institutsioon, kes/mis sai autoriõiguste omanikuks peale autori surma vastavalt tema viimasele registreeritud elukohale, kavatseb välja anda Mein Kampf'i igati poliitiliselt korrektse kommenteeritud väljaande. Sellel eesmärgil oleval kulutatud juba ca 600 000 eurot. Kellele või millele kuuluvad Mein Kampf'i autoriõigused?

26. 1810. aasta augustis Napoleoni sõdade käigus peeti lahing, mida tuntakse nime all Battle of Grand Port. Lahing peeti paigas, mis oli merekaubateel väga oluline sadam toiduvärske täiendamise poolest. See oli sõja ainus merelahing, kus prantslastel õnnestus inglasi võita ning nende pooltel oli ka tapetute arv väiksem, vastavalt 36 ja 105. Lahingu võit siiski ei muutnud ajaloo kulgu ja varsti langes antud piirkond Briti võimu alla. Millise praeguse riigi rannavetes peeti kaheksa päeva kestnud Battle of Grand Port?

27. Üle-eelmise aasta kevadtalvel püüti Eestimaa Looduse Fondi eestvõttel Järvamaal neli Püütud isendid viidi Kirde-Poolas asuvasse järvederikkasse Masuuriasse ja lasti lahti. Ümberasustamise eesmärgiks on sealkandis nende asurkonna taastamine ja elujõulisemaks muutmine. Teadlaste uuringute tulemuse kohaselt sobivad meie omad kõige paremini, sest Eesti populatsioon on elujõuline ja geneetiliselt sobiv. Mis sõna kirjutada punktiirile ehk keda viidi „poolakate“ tõugu parandama?

28. See 24 km pikkune jõgi on Eesti üks metsikumaid, sest voolab peaaegu tervenisti metsas ega läbi ühtegi asustatud punkti. Jõe keskjooks moodustab Harjumaa ja Järvamaa piiri ning sellest paari kilomeetri kaugusel asub Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskus. Suubub Jänijõkke. Jõe nimes leidub vihje nii Eesti loodusele, ajaloole kui ka spordile. Mis jõgi?

29. Klassikalise hariduse saanud leiavad teatavasti ikka antiigist paralleele kaasaja sündmustele. Hiljutise Sirbi skandaali või kui soovite häppeningi ajal võrdles Andrus Kivirähk Kaur Kenderi määramist Sirbi peatoimetajaks ühe tuntud sündmusega antiikajaloost, mille tegeliku toimumise kohta on küll ka kahtlusi avaldatud. Mis sündmus?

30. Käesoleva aasta esimesel jõulupühäl möödub 25 aastat, kui uueneva Euroopa ajalukku kirjutasid omapärasel moel oma nimed Ionel Boeru, Dorin-Marian Cirlan ja Georghin Octavian. Millega need kolm hakkama said?

31. Will Smith keeldus talle pakutud rollist. Põhjuseks asjaolu, et tema meelest oli talle pakutu kõrvalosa, kuid tema oleks olnud huvitatud ainult siis, kui tema mängitav tegelane oleks olnud peaosas. Hiljem selgus, et selle rolli eest, mida ta pidas peaosaks, sai seda mänginud näitleja oma teise kõrvalosa Oscari (eelmine aastast 2010). Veel on spekuleeritud, et Smithile ei meeldinud kavas oleva filmi temaatika ning vägivaldne ja verest nõretav süžee. Rolli, millest Will Smith keeldus, võttis hiljem vastu 2005. aastal peaosaga Oscariga pärjatud näitleja. Mis rollist keeldus Will Smith?

32. Kuressaare puhkealast paari kilomeetri kaugusel asuva ligi 5 hektari suuruse saare eest küsitakse 2,5 miljonit krooni, kirjutas ajaleht Meie Maa aastal 2007. Saart müüva kinnisvarafirma hinnangul oli kahtlemata tegu eksklusiivse pakkumisega, kuna Saaremaal pole varem eriti saari müügis olnud, pealegi saab selle summa eest pealinnas vaid paaritoalise korteri. Saare suurim pluss on müüja arvates lisaks heale asukohale ka suurepärase vaade linna puhkealale, jahisadamale ja lossile, samuti on saar kindla pinnasega ja seal on olemas väike liivariba. Eesti Ekspressi viimases numbris avaldatud uusaastasoovidest üks oli, et roolijoodikud asustataks just sellele saarele. Mis saarest on jutt?

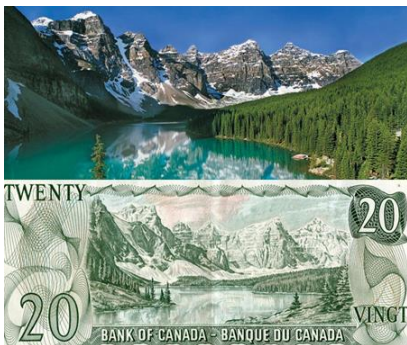
33. See Belgia sporditarvete firma asutati 1892, esimesed jalatsid toodeti Vendees Prantsusmaal. Selle firma jalatseid kasutades võitis Jacques Angueteil 1964 aastal oma viienda Tour de France ja Michel Platini valiti 1985 aastal kolmandat korda Euroopa aasta jalgpalluriks. Selle firma kuldaeg jäigi 1980ndatesse, kui sõlmiti üks esimesi jalgpalli personaalseid sponsorlepinguid Kevin Keeganiga, keda tollal peeti esimeseks Inglismaa jalgpalli superstaariks, kes tõmbas endale meedia tähelepanu. Selle tõttu kujunes firma 1980ndatel Inglismaal noorte hulgas kultusbrändiks. 1990ndatel algas firma allakäik, kui ei suudetud enam võistelda Nike'i ja Adidasega. 2008 aastast kuulub ettevõtte Cortina Gruppile. Mis firma?

34. See bastion (1690) oli siseruumidega ärihoov, kus asusid töökojad, seppapajad, hobusetallid, heinaküünid ja vanglaruumid ning mis lammutati kaubatee ehitamiseks Euroopasse. See on ainuke bastion, mida tänapäeval enam näha ei saa. See-eest kasvas tema jalamile moodne kaubanduskompleks. "Ajaloo taassünd kaubateel" - nii kõlab projekti initsiaatorite deviis. Kodulehel veel selline info: Tax Free vormistavad järgmised kauplused: Rimi Hüpermarket, Gold Time, Vero Moda & Jack n Jones, Mosaic, Home & Gourmet, Elion, Ehituse ABC, IT Shop jt. Millisest kaubanduskeskusest/bastionist on jutt (kui nimetate vaid linna, kus keskus/bastion asub, saate 1p)?

35. 1978. aastal loodud bändi kuulusid Valdur Lehtla, Jaan Rello, Mart Telliskivi, Harri Klemm ja Andi Muskat. Nende mõjutajaks peeti George Duke'i oma 70ndate keskel ilmunud *fusioni* albumitega, kuid ka Jimmy Cliffi, Donna Summerit, Chuck Berryit ja Elvist. Bänd jõudis oma tegutsemisajal avaldada vaid ühe singli, kuid nende kõige tuntumaid, sporditeemalisi lugusid mängiti 1970-ndate lõpus ja 1980-ndate alguses tihti raadios. Mis bänd?

36. See maletaja, oma riigi esimene suurmeister, tuli maa meistriks juba 13-aastaselt. Oma kodumaad on ta esindanud maleolümpial 4 korda (1968, 1974, 2002, 2004). 1977 maailma reitingutabelis oli ta Karpovi ja Kortšnoi järel 3.maletaja (2635). Võitnud kaks tsoonidevahelist turniiri (Petropolis 1973 ja Manila 1976), kvalifitseerus ta tiitlipretendentide hulka, kuid kaotused veerandfinaalides vastavalt Kortšnoile (5½:7½) ja Polugajevskile (5½:6½) jätsid ta ilma lootusest mängida MM-tiitlile. ELO reiting on tal tänaselgi päeval oma riigi nuputõstjatest teine (2606). Kes?

37. Pildil olev järv on Kanada Kaljumäestiku üks tuntumaid vaatamisväärsusi. Aastatel 1969-1979 andis Kanada välja isegi 20-dollarilisi rahatähti, mille tagaküljel oli sama järv. Nii ongi seda ilusat vaadet rahvasuus kutsutud "20 dollari vaateks". Mis nime kannab see kaunis mägijärv? Ühe punkti saab, kui nimetate, millises Kanada provintsis ta asub.

38. 2013 suvel kirjutas Õhtuleht, et umbes 300 aastat tagasi istutatud Kernu kadakas on lõplikult kuivanud. Mida peaks kohaliku pärimuse järgi selle kadaka kuivamine Eesti riigi jaoks tähendama? Vihjeks lisame, et see, mida legend ennustab, on vähemalt ühes Eesti tähtsas majandusvaldkonnas juba juhtunud.

39. Maali autor?

40. Mis instrumendiga on tegu? Murelikele meesterahvastele teadmiseks, et asjanduse pikkus jääb enamasti 20-25 cm vahele ning see ei kujuta endast mitteotstarbelise kasutamise puhul ohtu.

41. Septembris toimunud mängus küsis Parila Wroclawit (Brassel). Lähemalt asja uurides selgus, et see on 2016. aastal üks Euroopa kultuuripealinnadest. Samal aastal on Euroopa kultuuripealinnaks meie küsitav linn, mille nimeks kohalikus keeles on Donostia. Linnas on ca 186 000 elanikku. Esmakordselt ajalooallikates mainitud 1014. Tuntumaid ehitisi on 16. sajandil valminud gooti stiilis San Vicente kirik ja San Telmo klooster (viimases praegu etnograafiamuuseum), 18. sajandist Santa Maria basiilika. Linna suurim jalgpalliklubi on tulnud oma riigi meistriks 1981 ja 1982 ning karikavõitjaks 1909 ja 1987. Mis linn?

42. Itaalia eelviimase kuninga Vittorio Emanuele III abikaasa Elena (1873 – 1952), kes kandis vahepeal ka Etioopia keisrinna ja Albaania kuninganna tiitlit, oli ühe teise kuninga tütar. Mis riigi ja mis kuninga tütar? Üks õige annab 1 punkti.

43. 1868. aastal tookordses Breslaus sündinud Fritz Haber oli tuntud suure patrioodina ning talle kuulub ütlus, et “rahuajal teenib teadlane inimkonda, sõjas isamaad”. Seda deviisi järgides nimetati teda ka “keemiarelvade isaks”, kuna tema kaasabil tehti kloorigaasist ründerelv, mida Saksa väed kasutasid I maailmasõjas esimest korda Ypres’i juures. Kuid 1918. aastal pälvis Haber Nobeli preemia, kuigi selle suhtes avaldati laialt nõrdimust. Millise, ka tänapäeval laia tsiviilkasutust leidva keemilise ühendi sünteesimise eest Haber preemia sai?

44. Ukraina miilits pidas juulis 2011 kinni organisatsiooni Svoboda aktivistid Kirill Babentsevi ja Bogdan Titski pärast nende kodudes korraldatud läbiotsimisi. Meestelt võeti ära arvutid, mitmesugust tehnikat ning pannid, vahendasid Interfax ja Ehho Moskvõ. Võimud kahtlustasid, et mõlemad aktivistid osalesid 21. juunil aset leidnud protestiaktis. Aktsiooniga avaldati meelt nende mõttekaaslase Anna Sinkova vahistamise vastu. Sinkova oli samasuguse teoga saanud hakkama 2010. aasta detsembris ning viibis selle tõttu kuni 30. juunini vahi all.

Õiguskaitseorganid rõhutasid, et kahe mehe korraldatud aktsioon ei olnud poliitilise iseloomuga. Sellegipoolest algatati haurüvetamise sätte alusel kriminaalasi. Millega ülalnimetatud isikud võimude tähelepanu pälvisid ehk millega nad Kiievis tegelesid?

45. Kuuldav artist on kantud Guinnessi rekordite raamatusse kui kõige sügavamal vee all esinenud muusik. Küsitav esineb oma akustilise kontserdiga 25.märtsil k.a. Nokia Kontserdimajas (piletid on läbi müüdnud). 2013 ilmus stuudioalbum „Ketevan“. Kes?

46. Serenoapalm ehk saagpalm (*Serenoa repens*) on USA kaguosas (peamiselt Floridas, ka Alabamas, Georgias) kasvav endeemne palmiliik. Kõrgus 2-4 meetrit. Kasvab pöösastikena. Serenoapalmi värvilt sinakas-punased kuni mustad munajad viljad (marjad) on 2-3 cm pikkused ja kuni 1,5 cm paksused. Rasvarikkad viljad maitsevad loomadele, indiaanlased kasutasid neid nii toiduks kui ravimiks. Viljadest saadav ekstrakt on ühe tuntud ravimi toimeaine. See käsimüügiravim on Eesti turul alates 2000. aastast. Kahevärvilised (punane ja must) ovaalsed 320 mg toimeainet sisaldavad pehmekapslid. 30 kapsliga pakend maksis Sikupilli apteegis 10.50 eurot, 60 kapsliga 18.50 eurot. Mis ravimit saadakse serenoapalmi viljadest?

47. 1829. aastal sündinud Peeter All tegeles Krimmi sõja ajal soolaveoga Rootsist, sattus inglaste kätte vangiks ja ta laev põletati. Hiljem hakkas ta Vilsandi lähedal Loonalaiu ümbruses hukkunud laevadelt varandust otsima, selleks tõi endale Saksamaalt tuukrivarustuse ning hiljem sai temast laevaomanik. Teda on nimetatud ka Loonalaiu kuningaks ning peetud omal ajal rikkaimaks eestlaseks. Kuigi tema jõukust kasvatas kõvasti laevadelt varanduse otsimine, teenis ta Loonalaiul väga hästi ka ühe teise tegevusega. Millisega?

48. See värvikas Hispaania ärimees, poliitik ja sporditegelane elas aastatel 1933-2004. Oma elu ajal süüdistati teda pidevalt rassismis, homofobias, ksenofobias ja seksismis. 1987 valiti ta jalgpalliklubi Madridi Atletico presidendiks, selles ametis püsis ta 16 aastat, ka selles ametis saatsid teda pidevad skandaalid, tuntuim oli neist 1997 aasta Meistrite liiga mängult, kui ta tituleeris Amsterdami Ajaxit FC Congoks, kuna seal mängis palju tumedanahalisi mängijaid. 1991-2002 oli ta eestlastelegi tuntud Marbella linnapea. Linnapeana kutsus ta oma naissoost oponenti linnavalitsuse istungil avalikult "litsiks". Kellest on jutt?

49. Pildil olev mees (sündinud 1939) on ainus näitleja, kes esitati kõrvalosa Oscari nominendiks triloogia „Sõrmuste isand“ kolme filmi jooksul. Kuigi kolm filmi võitis kokku 17 Oscarit, ei saanud ükski näitleja seda au. 1991. aastal rüütliks löödud britt on ka tuntud oma homoseksuaalsuse ja seksuaalvähemuste õiguste eest võitlemise poolest. Kes?

50. «Jalgratas pole mitte niivõrd liikumisvahend, kuivõrd tunnetuslik riistapuu. Minu arvates on paljud eestlased sündinud n-ö Ereljukase-ajuga.»;

«Õige eestlase tunneb ikka ära sellest, et tema särgi rinnaesisele on maalitud Gucci ja Versace, kuid pahkluu külge on aheldatud väike karuäke.»;

«See on omamoodi fenomen – meil on igas suguvõsas ikka mõni veidi metsa poole.»;

“Eestis on olemas hulganisti asju, mida maailm paaniliselt taga otsib”;

“Eesti kultuurimüüdi alguspunkt tuleks viimasest jääajast nihutada vähemasti kuussada miljonit aastat tahapoole”;

“Siluri kohta võib öelda, et Eesti asus tollal sõna otseses mõttes maailma keskpunktis”;

“Eesti on selles mõttes põnev paik, et siin võime ühes paigas korraga kogeda nii elu kui ka universumi ajalugu”;

“Eesti keel lubab üsna geniaalselt kaardistada seda osa maailmast, mida keeles pole, aga mis võiks seal põhimõtteliselt olla”;

“Eestis on vist palju inimesi, kes mõnel suveõhtul oma maakodus toimetades on äkitselt kogenud, et siin ongi asjade algus ja ots, maailma varjatud imperatiiv”

Nimetage tsiteeritud teos ja autor. Teost pidasid mitmed kirjandusinimesed möödunud aastal ilmunuist parimaks (üks õige üks punkt).

VASTUSED

1. Kreeka, Küpros mäetipp Olympos (Olümpos)
2. Rõhitis ehk röhe
3. Marcel Vichmann
4. Bostonis, raja langus (140 m) liiga suur rekordite kinnitamiseks
5. Frédéric Chopin Waltz op.18 in E-flat „Grande Valse brillante“
6. Signe Kivi (2002), Kristiina Ojaland (2005), Maret Maripuu (2009), õige ka Lagle Parek (1993)
7. Lampedusa
8. Baptisteerium
9. Bonduelle
10. Ion Tiriac tennise kuulsuste halli liige
11. pasta (makaron samuti 2p)
12. internetiettevõtja Kim Schmitz ehk Kim Dotcom ning Mega. Dotcom sai (kuri)kuulsaks failijagamislehe Megaupload loojana. USA võimude survele suleti leht autoriõiguste rikkumiste tõttu ja Dotcom on uurimise all, kuid see ei seganud tal käivitamast pilveteenust (Mega.co.nz).
13. samblikud
14. Georges-Pierre Seurat
15. Elfriede Jelinek sünd. 1946, Nobeli kirjandusauhind 2004
16. Menšikovi palee Peterburis ehitatud vürst Aleksandr Menšikovile
17. Paulo Wanchope õige nimega Pablo Cesar Wanchope Watson, Costa Rica
18. Golodomor, ka Holodomor Ukraina näljahäda 1932-1933
19. John Hurt
20. Ultramelanhool <http://grooveshark.com/#!/album/Must+Apelsin/3747146>
21. „Horizon“ Tselluloosi ja Paberi AS ehk Kehra Paberivabrik - Eesti ainus jõupaberitootja, mille avas president Pääs 25. augustil 1938.
22. Rukkirääk (ladina k Crex crex)
23. Angels' share (Inglite osa, Inglite jagu)
24. Europa Nostra vihje Cosa Nostra
25. Baieri liidumaa Baieri liidumaa valitsus või rahandusministeerium

26. Mauritius
27. ilves
28. Tarvasjõgi
29. Caligula määrab hobuse senatisse
30. Lasid maha Ceausescud
31. Django Q.Tarantino „Vabastatud Django“, Oscari sai Chrispoph Waltz, Django rolli sai Jamie Foxx
32. Linnusitamaa (ka Linnusita saar) Abruکا kõrval
33. Patrick
34. Fama Keskus/bastion Narvas
35. Bändi nimi on Tornaado. Lugu on pärit nende Tallinna OM-i purjeregatele pühendatud instrumentaal-tsüklist “Regatt”, mille lugude pealkirjad olid Tornaado, Jahiklass 470, Finn, Lendav Hollandlane, Soling ja Star. Lood avaldas eelmisel aastal Eesti uus, vinüülplaatidel retromuusikat avaldav plaadifirma Frotee
<https://soundcloud.com/froteerecords/tornaado-regatt>
36. Henrique Mecking Brasiilia parim maletaja
37. Lake Moraine (Moreenijärv) Alberta provints
38. Rootsi võim tuleb tagasi (panganduses juba on)
39. August Künnapu
40. näkileivarull rootsi keeles kruskavel
41. San Sebastian
42. Jelena Petrović-Njegoš oli Montenegro ainsa kuninga, 1910-1918 valitsenud Nikola I tütar
43. ammoniaak
44. valmistasid Kuulsuse pargis asuva „Igavese tule“ kohal munarooga
45. Katie Melua gruusia päritolu Briti laulja ja laulukirjutaja
46. Prostanol Uno
47. Kartulikasvatus All kasvatas kartulit Loonalaiu rannaäärses adrus, mille kevadine päike kiirelt soojaks küttis, nii et teistest varem saagi korjanud All sai Riia turul kartuli eest kõrget hinda.
48. Jesus Gil y Gil
49. Ian McKellen
50. Valdur Mikita „Lingvistiline mets“